

„KRAFT - Kreatív, fejlesztő, gyakorlatorientált módszerek az egyéni fejlesztésben” TPPA/2013/03/26

Gyakorlatorientált módszerek az egyéni felmérésben és fejlesztésben
- Példák a magyar gyakorlatból -

Digitális Életpálya Térkép (DÉT)

1. **Forrásmegjelölés:** Artemisszió Alapítvány (nyilvánosan elérhető dokumentumok)
2. **Az alkalmazott módszer célcsoportja:**
 - pályakezdők,
 - szakmát váltók,
 - álláskeresőket,
 - inaktívok,
 - szervezeti átalakulásban résztvevők.
3. **Milyen képesség, készség, ismeret beazonosítására, felmérésére, illetve fejlesztésére szolgál a módszer?**

A Digitális Életpálya Térkép elkészítéséhez a következő kompetenciák kerülnek felmérésre:

- felkészültség (pl. szakmai ismeretek, vezetői ismeretek stb.);
- terhelhetőség (pl. fizikai és pszichés terhelhetőség, a munkakörülményekhez való alkalmazkodás képessége);
- kapcsolattartás (pl. szóbeli és írásbeli kommunikáció, együttműködési készség, konfliktuskezelés);
- felelősség (pl. felelősség- és szabálytudat, lojalitás);
- feladat- és problémamegoldás (pl. információkezelés és -feldolgozás, kreatív problémamegoldás, teljesítmény-orientáltság);
- személyi tulajdonságok (pl. önállóság, motiváció, megbízhatóság, kezdeményezőkészség stb.);
- vezetői és irányítói magatartás (pl. tervező- és szervezőkészség, döntési készség, munkatársakhoz való viszony).

A módszer alkalmazására alapozott tanácsadói folyamat az öndefiníciós képességet fejleszti. A módszer segítségével az összes, tanácskérő által definiálható képesség kihangsúlyozásra kerül. A tanácsadó segítséget nyújt a munkavállaláshoz szükséges hangsúlyos képességek pontosításában, csoportosításában, priorizálásában.

4. **Egyéni vagy csoportos módszerről van szó?**

Egyéni módszer

5. Rövid leírás:

A Digitális Életpálya Térkép (DÉT) egyszerre értelmezhető módszerként és eszközként. A DÉT módszertana eredetileg Svédországból származik, egy, alapvetően menekültekkel foglalkozó szervezet adaptálta Magyarországon.

A DÉT elsősorban az egyén kompetenciáinak felmérését és azok vizuális megjelenítését teszi lehetővé, az eddigi életpályára, munkatapasztalatokra alapozva. Célja, hogy a résztvevők reális képet kapjanak a (sikeres munkaerő-piaci részvétel eléréséhez) hasznosítható kompetenciáikról, valamint ezáltal elmélyítse az önismeretüket, és növelje az önbizalmukat.

Az első találkozáskor (ez még nem a felmérés része) a résztvevő és a tanácsadók rögzítik a találkozók kereteit, menetét, szabályait stb. A felmérés négy alkalomból áll, melyeken a két tanácsadó strukturált interjúk keretében térképezi fel a résztvevő kompetenciáit. Az első interjú még kevésbé strukturált, célja egyrészt az egyén életútjának és élettörténetének megismerése (születésétől a jelenig) szabad elmesélés formájában, másrészt a partnerség kialakítása a résztvevő és a tanácsadók között. A második alkalom előtt a tanácsadók megvitatják az első alkalom tapasztalatait, és elektronikusan, a térképen ábrázolják jegyzeteiket, benyomásaikat, megállapításaikat, kérdéseiket, valamint elemzik a résztvevő önéletrajzát és motivációs levelét. A második interjú célja az egyén eddigi életútjának elemzése a térkép alapján, valamint jövőbeni vágyainak, lehetőségeinek, alternatíváinak feltérképezése. A harmadik találkozás során a tanácsadók megfogalmazzák szakértői véleményüket és a résztvevőnek ajánlott konkrét munkaköröket. Ezután a résztvevővel együtt – a térkép alapján – megpróbálják felvázolni a jövőképét, valamint kitűzni a közvetlen, rövidtávú céljait. A negyedik, utolsó találkozón a tanácsadók beazonosítják, és a résztvevővel tudatosítják meglévő kompetenciáit. Emellett együtt kitűzik a közeli jövőre (1-2 év) vonatkozó reális célokat és – a résztvevő kompetenciáinak, attitűdjeinek, motivációjának ismeretében – az ennek érdekében teendő konkrét lépéseket. Megfogalmaznak távlati (4-5 éves) célokat is, illetve ezen belül alternatívákat a konkrét célok megvalósításához.

A tanácsadókkal közös munka végére elkészül a résztvevő életpálya térképe, egyéni fejlesztési terve, önéletrajza és portfóliója – melyeket mind az életpálya-tervezés, mind az álláskeresés során fel tud használni. Az életpálya térkép tartalmazza eddigi munkatapasztalatait, valamint az ahhoz kapcsolódó tevékenységeket/feladatokat és kompetenciákat. Az egyéni fejlesztési terven belül – hasonló struktúrával – egy külön térkép ábrázolja a vágyott jövőképeket (a „munkaerő-piaci realitás” szem előtt tartásával), valamint a pontos célokat és az annak eléréséhez vezető utat. Ezek az outputok az életpálya során folyamatosan felülvizsgálhatók és fejleszthetők. (A tanácsadók és a résztvevő 6 hónap múlva újra találkoznak.)

6. **Időigény:** 4 alkalom, az alkalmak között legfeljebb 1 hét telhet el. Egy-egy alkalom körülbelül 1,5 - 2 óra időtartamú.
7. **Helyigény:** Speciális helyigény nincs, egy terem szükséges, ahol a tanácsadók és az interjúalany le tudnak ülni a foglalkozások alkalmával.
8. **Kapcsolódó dokumentáció:** Az elkészülő életpálya-térkép.

9. **Eszközигény:** Számítógép vagy laptop, jegyzetfüzet, a részvevő önéletrajza és motivációs levele, ún. elme-térkép szoftver.

10. **Evaluáció:**

11. **Szakemberigény:** Két tanácsadó vesz részt egy klienssel az alkalmon – a két tanácsadó személye egy kliens esetében mind a négy alkalommal ugyanaz kell, hogy legyen. A tanácsadóknak ismerniük kell a DÉT teljes módszertanát és struktúráját, és tudniuk kell megfelelően alkalmazni is a módszert.

12. **A módszert alkalmazó szervezet¹ elérhetősége:**

- a. **Szervezet neve:** Artemisszió Alapítvány
- b. **Szervezet címe:** 1085 Budapest, Pál u. 6.
- c. **Szervezet internetes oldala:** www.artemisszio.hu
- d. **Kapcsolattartó neve:** Németh Andrea
- e. **Kapcsolattartó e-mail címe:** andrea.nemeth@artemisszio.hu
- f. **Kapcsolattartó telefonszáma:** 00 36 1 413 6517

13. **Internetes források:**

A módszerről a szervezet honlapján:

<http://menekultek.artemisszio.hu/index.php/hu/szolgaltatasainkrol-reszletesen/digitalis-eletpalya-terkep-det>

¹ A szervezet szakértői kiválasztással történt.